

TRUMPA RUSIJOS ŽINIASKLAIDOS APŽVALGA APIE EKONOMINĘ SITUACIJĄ RUSIJOJE (2009-12-15 – 2009-12-21)

Ekonomikos plėtra, vyriausybės ekonominė politika, tiesioginė parama vietos pramonei

- Rusijos pramonės produkcijos gamyba per 2009 m. sausio – lapkričio mėnesius, lyginant su tokiu pačiu 2008 metų laikotarpiu, sumažėjusi 12 procentų, o naftos ir naftos kondensato gavyma – išaugusi 1 procentu. Lapkričio mėnesį augimas pramonėje, lyginant su 2008 m. lapkričiu, sudarė 1,5 procento, lyginant su šių metų spalio – 2 procentus.
<http://top.rbc.ru/finances/15/12/2009/354391.shtml>
- Pasak finansų ministro Aleksejaus Kudrino, šalies ekonomika auga ir ikikrizinį lygį pasieks 2012 metų 4 ketvirtį. Jau šių metų ketviro ketvirčio BVP augimas gali viršyti 2 procentus (augimas III ketvirtį siekė 1,1 procento). BVP nuosmukis per šių metų sausio – lapkričio mėnesius, lyginant su tuo pačiu laikotarpiu prieš metus, sudarė 9,1 procento, o biudžeto pajamos smuko 25,7 procento. Nepaisant to, kovai su krize 2009 m. skirta 1,393 trilijono rublių, iki lapkričio 1 d. išleisti 900 milijardų rublių. Metams artėjant į pabaigą, vis tikslesnę metų infliacijos prognozę teikia Ekonominės plėtros ministerija, nuolat mažindama skelbiamus skaičius – šįkart iki 8,8-9 procentų. Gerinamos ir 2010 – 2011 m. prognozės, tikintis žemesnės infliacijos ir didesnio ekonomikos augimo. Pasak šios ministerijos vadovės pavaduotojo Andrejaus Klepačiaus, labiausiai tikėtina, kad infliacija 2010 m. sieks 6,5-7,5 procento, o BVP augs 3,1 procento.
<http://www.finam.ru/news/headline0001000566/>
<http://www.finmarket.ru/z/nws/hotnews.asp?id=1369831&rid=1>
- Tarptautinė reitingų agentūra padidino Rusijos reitingą nuo „negatyvus“ iki „stabilus“.
<http://www.rbcdaily.ru/2009/12/21/focus/449244>
<http://quote.rbc.ru/stocks/fond/index.shtml?2009/12/21/32657967>
- Rusija turės savo klimato doktriną – ją, analizuojančią klimato kaitos įtaką Rusijai, ir be kita ko numatančią 40 procentų iki 2020 metų padidinti energijos naudojimo efektyvumą bei taip pat 40 procentų sumažinti išmetimus į atmosferą, pasirašė prezidentas Dmitrijus Medvedevas.
<http://www.vedomosti.ru/politics/news/2009/12/17/909727>
<http://www.vesti.ru/doc.html?id=331885&cid=7>
- Nuo sausio 1 d. pusė litro degtinės turės kainuoti ne mažiau kaip 89 rubliai, 0,7 l. – 124,6 rublio, o 1 l. – 178 rubliai. Sprendimas nustatyti minimalią degtinės kainą, kaip skelbiama, padės kovojant su nelegaliais alkoholiniais gėrimais, kurių dalis rinkoje siekia apie 50 procentų, nors kai kurie ekspertai tvirtina priešingai, kad didėjančios gėrimų kainos tik dar labiau padidins nelegalių gėrimų apyvartą. Didinami ir silpnesnių gėrimų akcizų tarifai.
<http://www.prime-tass.ru/news/articles/-201/%7B102F5E38-7650-4989-AB45-6844AE105C41%7D.uif>
- Gruodžio 10 dienos vyriausybės nutarimu OAO „Avtovaz“ skirtą 12 milijardų rublių pagalbą papildys gamyklos reorganizavimas įsteigiant šešias dukterines įmones pagal atskiras gamybos sritis.
<http://www.rosbalt.ru/2009/12/15/697492.html>
- Vidutinis darbo užmokestis Maskvoje per pirmuosius 9 šių metų mėnesius, lyginant su tuo pačiu laikotarpiu per metus, buvo 8,7 procento didesnis ir siekė 31,7 tūkstančio rublių, biudžetiniškai vidutiniškai uždirbo kiek daugiau nei 35 tūkstančius rublių.
<http://www.rian.ru/moscow/20091216/199637813.html>
- Rusijos gyventojų realiosios pajamos per šių metų sausio – lapkričio mėnesius, lyginant su tuo pačiu 2008 metų laikotarpiu, išaugo 1,1 procento.
<http://www.rian.ru/economy/20091218/200067308.html>
<http://www.rosbalt.ru/2009/12/18/698555.html>
- 1,35 procento Rusijos gyventojų (prognozuota, kad tokių šiais metais bus 1 procentas) pasinaudojo savanoriško pensinio kaupimo įstatymo suteikta galimybe savanoriškai taupyti pensijai bei pasinaudoti valstybės parama (kiekvienam savanoriškai įneštam tūkstančiui rublių pridedama 1000 valstybės rublių, bet ne daugiau kaip 12000 rublių per metus). Bendra gyventojų savanoriškai pensijoms skirta suma – 1,8 milijardo rublių.
<http://www.lenta.ru/news/2009/12/18/pensions/>
- Nedarbas Rusijoje lapkritį, lyginant su praėjusiu spalio mėnesiu, išaugo 5, o lyginant su 2008 m. lapkričiu – 15,9 procento iki 8,1 % ekonomiškai aktyvių šalies gyventojų. Per savaitę bedarbių padaugėjo 1,1 procento – iki 2078363 2009-12-16.
<http://www.rosbalt.ru/2009/12/18/698566.html>
<http://www.rbc.ru/rbcfreenews/20091221153029.shtml>
- Iš Rezervo fondo 2009 metais bus paimta mažiau lėšų, nei planuota anksčiau – pasak finansų ministro Aleksejaus Kudrino, 2688 milijardai rublių vietoje numatyto 2821 milijardo. Rezervo fondo likutis 2009-12-01 sudarė 238,58 milijardo rublių, o 2010-01-01 dar turėtų būti likę 1789,2 milijardo, kurių, kaip tikimasi, turėtų užtekti 2010 metams, o biudžeto deficitas 2011-2012 metais jau turėtų būti dengiamas daugiausiai iš Nacionalinės gerovės fondo (planuojamas likutis 2011-01-01 – 2564,2 milijardo rublių).
<http://top.rbc.ru/economics/16/12/2009/354796.shtml>
- Ilgą laiką augusios Rusijos tarptautinės auksų ir valiutų atsargos per savaitę sumažėjo 7,5 milijardo JAV dolerių (1,7 procento) iki 443,7 milijardo JAV dolerių 2009-12-11. Nepaisant sumažėjimo, Rusijos atsargos tvirtai išlaiko trečią vietą pasaulyje (po Kinijos ir Japonijos).
<http://top.rbc.ru/economics/17/12/2009/355060.shtml>

Užsienio prekyba

- Maskvos, Sankt Peterburgo, Nižnij Novgorodo, Novosibirsko parduotuvėse – pieno produktų deficitas. Trūksta varškės, sviesto, pieno. (Taip skambiai pavadintas straipsnis publikuojamas spaudoje, nors realiai - įsitikinta nuvažiauvus į parduotuvę „Ašan“ – jokio deficito nėra, galima įsigyti ir lietuviškų pieno produktų).
<http://www.vesti.ru/doc.html?id=331856&cid=7>

Energetika

- „Atominis karas tarp Lietuvos, Baltarusijos ir Rusijos“ – taip pavadinantame straipsnyje primenama apie Ignalinos AE uždarymą už keliolikos dienų. Pasak autoriaus, sustabdžius (Kremliaus kurantams mušant vidurnaktį) paskutinį elektrinės reaktorių, prasidės lenktynės, kuri pirmoji iš trijų šalių – Baltarusija, Rusija ar Lietuva – sugebės pastatyti naują jėgainę, likviduosiančią energetinę skylę regione.
<http://slon.ru/articles/214339/>
- Išduotas leidimas dujotiekio „Nord Stream“ dalies jūroje tiesimui. Išduoti statybos leidimą vis dar delsė Vokietija, tačiau ir jos vyriausybė davė leidimą (2009-12-21).
<http://quote.rbc.ru/stocks/news/2009/12/18/32655947.shtml>
<http://www.kommersant.ru/doc.aspx?DocsID=1296726>

- Šalys, dalyvaujantios Dujų eksportuotojų forume, atitinkamus dokumentus turėtų baigti ratifikuoti 2010 metais (ratifikavusios 6 iš 11). Organizacijos, kurios generaliniu sekretoriumi yra Rusijos atstovas (Leonidas Bochanovskis), biudžetas kitiems metams – 6 milijonai JAV dolerių.
<http://www.rosbalt.ru/2009/12/15/697469.html>

Finansų rinkos

- Šiuo metu didžiausias Rusijos bankas „Sberbank“ gali įgyti konkurentą – „Sviaz-bank“ ir Rusijos pašto bazėje kuriamas didžiausias federalinis bankas, turėsiantis dvigubai daugiau skyrių, nei dabar turi „Sberbankas“.
<http://www.prime-tass.ru/news/0/%7B77480AD9-07AA-45FB-84EE-9BB753DE20E1%7D.uif>
- Pagal dešimties metų rezultatus Rusijos fondų rinka – trečioji pagal pelningumą (po Ukrainos ir Peru).
<http://www.rbcdaily.ru/2009/12/21/finance/449043>

Transportas

- Vaziavimas priemiestiniais elektriniais traukiniais nuo kitų metų Maskvos priemiesčių gyventojams brangs 2,5 rublio už tarifinę zoną – tokiu būdu kelionė 10 km ribose pabrangs iki 16,5 rublio (brangimas 17,8 procento).
<http://www.prime-tass.ru/news/0/%7BD6BF59FC-3F6E-44BA-9764-9013F0698A97%7D.uif>
- Sunkvežimius gaminanti OAO „Kamaz“ neatmeta užsienio automobilių gamybos kompanijos įsigijimo galimybes. Tuo tarpu Daimler tariasi dėl 5-6 procentų jos pačios akcijų įsigijimo ir iki 2018 metų gali įgyti kontrolinį „Kamaz“ akcijų paketą.
<http://www.kommersant.ru/news.aspx?RegionID=16&DocID=1293316&NodesID=0>
<http://top.rbc.ru/economics/18/12/2009/355501.shtml>
<http://www.rosbalt.ru/2009/12/18/698577.html>
- „KamAZ“ tikisi 2013 metais gaminti naujo modelio sunkvežimį, užimsiantį pusę visos vidaus rinkos, ir eksportuoti apie penktadalį iš per metus pagamintų 46 tūkstančių automobilių.
<http://www.rbcdaily.ru/2009/12/21/industry/449052>
- Pasak premjero Vladimiro Putino, Rusija turi didinti serijinę tiek karinių, tiek civilių laivų statybą.
<http://www.rian.ru/economy/20091218/200068321.html>
- Greitasis traukinys „Sapsan“ jau pervežė pirmuosius keleivius maršrutu Maskva-Sankt Peterburgas. Nors kelionė šiuo traukiniu nėra pigi (prilygsta skrydžio lėktuvu kainai), traukiniu, įskaitant registracijai gaištamą laiką, atstumą tarp dviejų didžiausių Rusijos miestų galima įveikti greičiausiai (per 3 valandas 45 minutes).
<http://www.aif.ru/society/article/31705>
- Oro uostų (3 sostinės oro uostų, Sočio, Vladivostoko, Tolimųjų Rytų, Pietų Sachalino, Kamčiatkos, Ulan-Udė ir kitų) plėtrai 2010 metų biudžete numatyta skirti 24 milijardus rublių.
<http://www.prime-tass.ru/news/0/%7BAE462A85-1F31-4CA0-80DE-CDCB87B8CBEE%7D.uif>

Verslo sąlygos

- Nuo 2009-15-15 Rusijoje kaip e-vyriausybės projekto dalis ima veikti saitas „Gosuslugi.Ru“. Tikimasi, kad tokio projekto dėka turėtų sumažėti korupcijos lygis šalyje.
http://www.gazeta.ru/techzone/2009/12/15_n_3299265.shtml
<http://www.gzt.ru/Gazeta/first-page/277434.html>
<http://www.vedomosti.ru/newspaper/article/2009/12/15/221393>
http://www.nq.ru/politics/2009-12-15/1_modernize.html
- Maskvos meras Jurijus Lužkovas ketina prašyti Rusijos federalinės valdžios imtis efektyvesnių priemonių reguliuojant migrantų skaičių sostinėje. 2010 metams patvirtinta 250000 migrantų kvota dar mažinama iki 200000, nors vos prieš metus ji siekė 1 milijoną žmonių.
<http://www.rian.ru/moscow/20091215/199409503.html>
<http://www.rosbalt.ru/2009/12/15/697486.html>
- Dėl stiprių šalčių Maskvoje nustojo funkcionuoti 2 procentai bankomatų, neišduodami grynųjų pinigų, todėl kai kuriems klientams teks ilgokai aiškintis su bankais, kad nuo jų sąskaitų nurašytos, tačiau grynaisiais taip ir neišduotos sumos būtų atstatytos.
<http://www.aif.ru/money/article/31691>
- Po tragiško gaisro Permėje sekęs masinis pasilinksminimo įstaigų patikrinimas privertė savo veiklą laikinai pristabdyti 18 įstaigų, dar 106 veikla gali būti sustabdyta teismine tvarka.
<http://www.gzt.ru/topnews/society/278124.html>
- 2009-12-18 Valstybės Dūmoje po trečiojo skaitymo priimtas įstatymas „Dėl prekybinės veiklos valstybinio reguliavimo Rusijos Federacijoje“. Įstatymas numato, kad prekybos tinklo dominavimo regione slenkstis – 25 procentai rinkos, o nuo liepos 1 d. ši norma bus taikoma ir miesto bei municipalinėms apygardoms, nors Federalinė antimonopolinė tarnyba siūlo atidėti šios nuostatos įsigaliojimą iki 2014 metų, esą nėra dalies rinkoje paskaičiavimo metodikos. Be to, apribotos prekybininkų galimybės delsti su atsiskaitymu tiekėjams – už iki 10 dienų galiojančią produkciją turi būti sumokama ne vėliau kaip per 10 dienų nuo prekių priėmimo, nuo 10 iki 30 dienų galiojančią – ne vėliau kaip per 30 dienų, o už daugiau nei 30 dienų galiojančius produktus ir rusišką alkoholinę produkciją – ne vėliau kaip per 45 dienas. Valstybė ir toliau galės riboti tam tikrų produktų kainas. Įstatymas įsigalios po jo priėmimo Federacijos Taryboje bei pasirašius prezidentui.
<http://spb.rbc.ru/topnews/18/12/2009/355553.shtml>
- 23 prekinės pozicijos (maisto produktai, poligrafinė produkcija, automobiliai, biuro baldai ir kt.) valstybės reikmėms bus perkami išskirtinai elektroninių varžytinių būdu – manoma, kad tai padės kovoti su korupcija.
<http://www.rian.ru/economy/20091217/199842379.html>
<http://www.rbcdaily.ru/2009/12/18/focus/448818>

Nekilnojamas turtas

- Tikimasi, kad ekonominės klasės gyvenamojo būsto statybą pagyvins Statybos plėtros fondo Federacijos subjektams suteikiami bei aukcionuose parduodami kompleksškai aprūpinti žemės sklypai – tai yra aprūpinti reikiama infrastruktūra, dokumentacija bei finansiniais jų įsisavinimo mechanizmais. Manoma, kad 2012 m. apie trečdalis visų pastatomų ekonominės klasės butų bus statomi būtent tokiuose sklypuose.
<http://www.regnum.ru/news/economy/1235808.html>
- OAO „AvtoVAZ“ pinigų bando gauti parduodama nekilnojamąjį turtą – ruošiamasi parduoti apie 80 objektų Toljatyje. Norintieji įsigyti gali susipažinti su pasiūlymais internete adresu <http://group.avtoVAZ.ru>
http://www.gazeta.ru/news/business/2009/12/21/n_1437916.shtml

- „Mercurij Siti Tauer“ dangoraižio, kurio su smaigaliu aukštis sieks 380 metrų (70 antžeminių ir 5 požeminiai aukštai) statybos terminas atidėtas iki 2010-12-31.
http://www.gazeta.ru/realty/2009/12/15_n_3299323.shtml

Rublio kursas, infliacija

- Vartojimo kainos Rusijoje per savaitę nuo gruodžio 8 iki 14 dienos išaugo 0,1 procento, o iš viso nuo metų pradžios infliacija sudarė 8,6 procento (prieš metus – 12,7%).
<http://top.rbc.ru/economics/16/12/2009/354805.shtml>
- Dujų kaina pramonei nuo 2010-01-01 augs 15 procentų, o gyventojams – 5 procentus nuo sausio 1 d. ir dar 15 procentų nuo balandžio 1 d.
<http://www.rian.ru/economy/20091218/200058177.html>
- Prognozuojamas ženklus (10-15 procentų) maisto produktų pabrangimas prieššventiniu laikotarpiu.
<http://www.rosbalt.ru/2009/12/16/697867.html>
- Oficialus rublio kursas 2009-12-22: 1 USD – 30,5529 RUB, 1 EUR – 43,7854 RUB.
<http://cbr.ru/>

Parengė: *Saulius Valainis*
LR ambasados Rusijos Federacijoje patarėjas